

INGRI ȘI EDGAR PARIN D'AULAIRE

MITURI ȘI LEGENDE NORDICE

PREFAȚĂ DE MICHAEL CHABON

TRADUCERE DIN LIMBA ENGLEZĂ DE CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

Editura Paralela 45

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu
Redactare: Mihaela Cosma
Corectură: Ionuț Burcioiu, Gabriela Grigorescu
Tehnoredactare & DTP copertă: Liviu Stoica
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
AULAIRE, INGRI D'

Mituri și legende nordice / Ingri și Edgar Parin D'Aulaire ;
pref. de Michael Chabon ; trad. din lb. engleză de
Constantin Dumitru-Palcus. – Pitești : Paralela 45, 2025
ISBN 978-973-47-4360-5

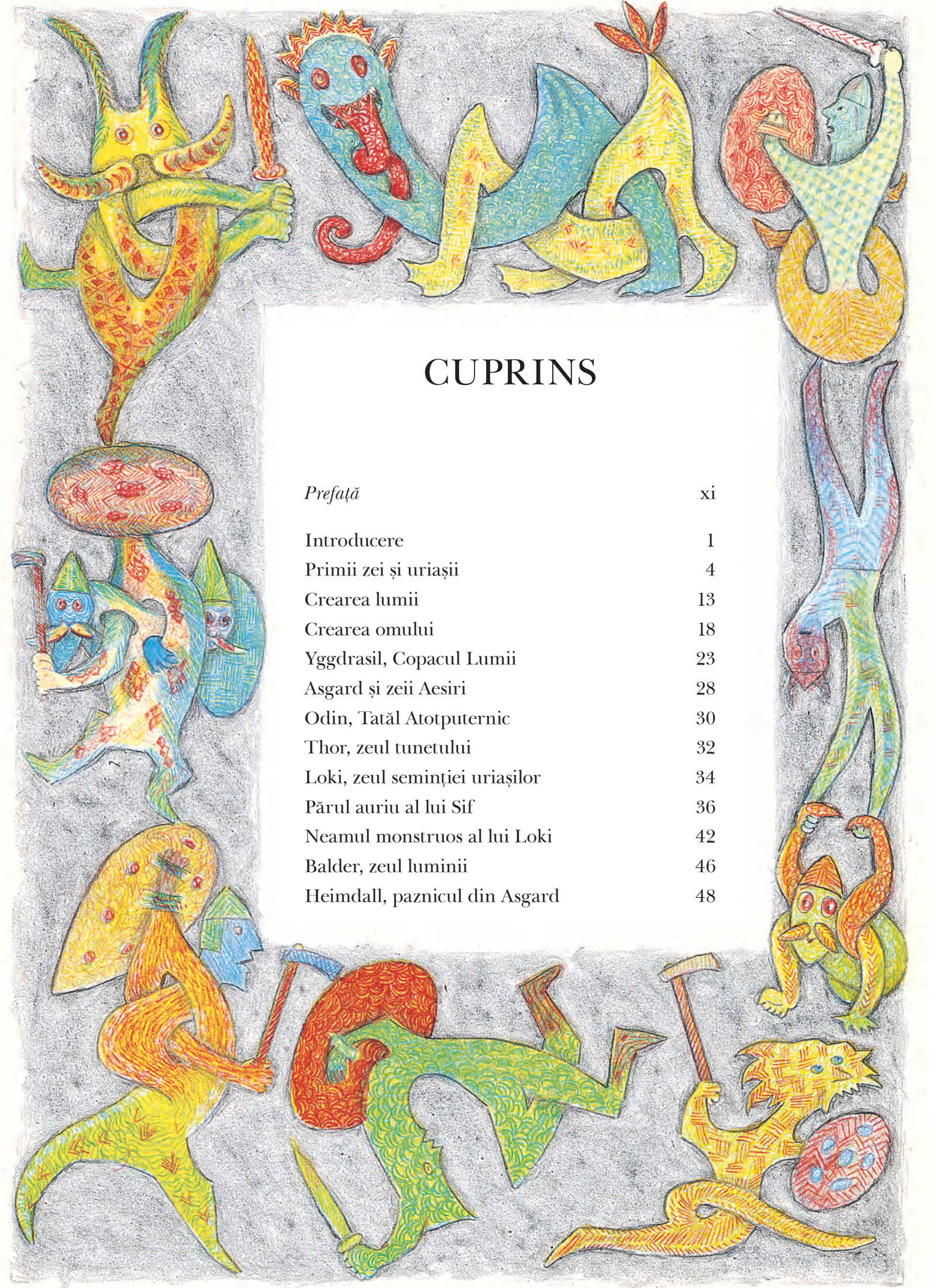
I. Aulaire, Edgar Parin d'
II. Chabon, Michael (pref.)
III. Dumitru-Palcus, Constantin (trad.)
821.112.2

D'AULAIRES' BOOK OF NORSE MYTHS

Ingri D'Aulaire și Edgar Parin D'Aulaire

Copyright © 1967, Ingri Edgar Parin D'Aulaire
Copyright renewed © 1995, Nils Daulaire and Per Ola d'Aulaire
All rights reserved.

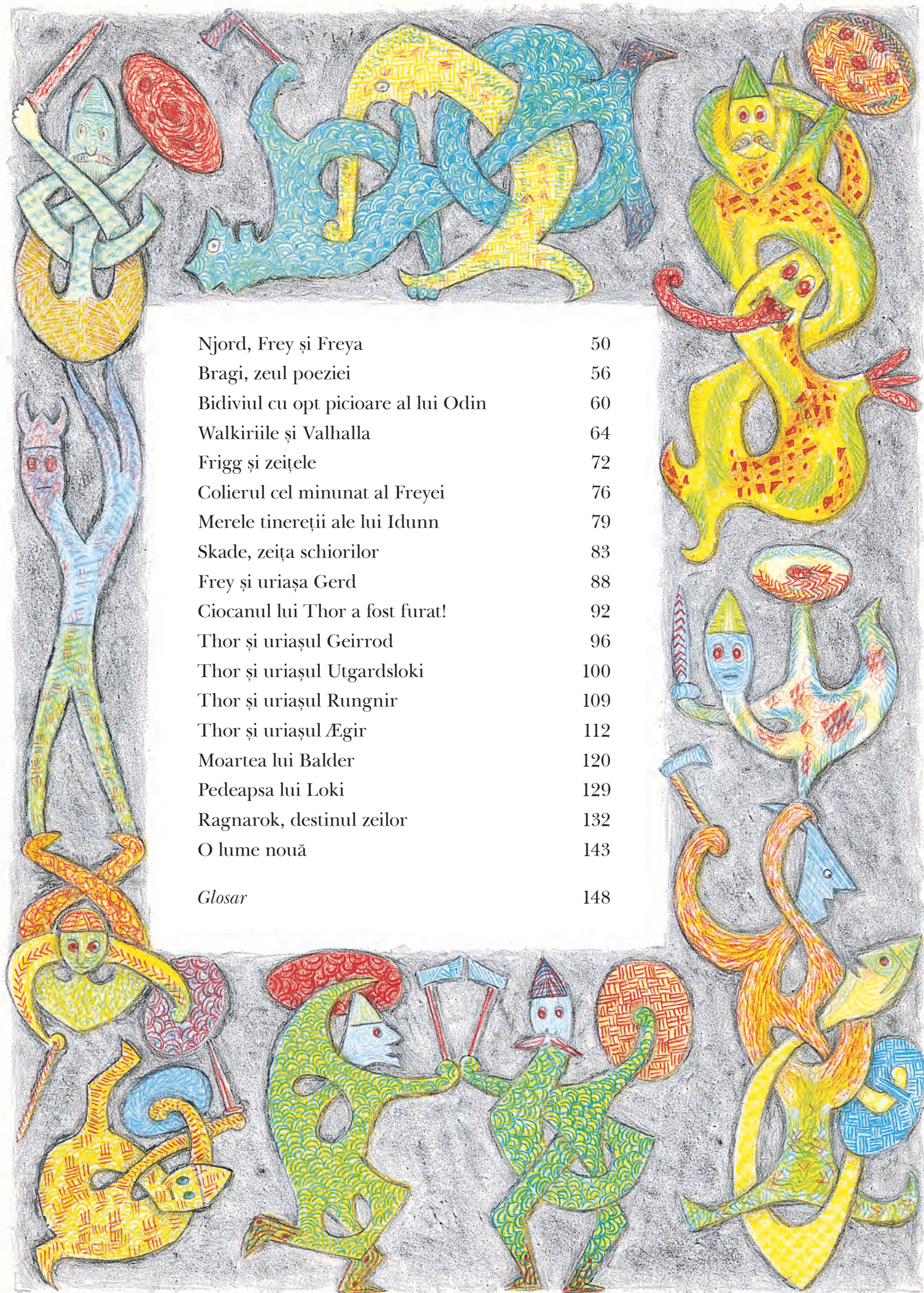
Copyright © Editura Paralela 45, 2025
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este
protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

CUPRINS

<i>Prefață</i>	xi
Introducere	1
Primii zei și uriașii	4
Crearea lumii	13
Crearea omului	18
Yggdrasil, Copacul Lumii	23
Asgard și zeii Aesiri	28
Odin, Tatăl Atotputernic	30
Thor, zeul tunetului	32
Loki, zeul seminției uriașilor	34
Părul auriu al lui Sif	36
Neamul monstruos al lui Loki	42
Balder, zeul luminii	46
Heimdall, paznicul din Asgard	48

Njord, Frey și Freya	50
Bragi, zeul poeziei	56
Bidiviul cu opt picioare al lui Odin	60
Walkiriile și Valhalla	64
Frigg și zeițele	72
Colierul cel minunat al Freyei	76
Merele tinereții ale lui Idunn	79
Skade, zeița schiorilor	83
Frey și uriașa Gerd	88
Ciocanul lui Thor a fost furat!	92
Thor și uriașul Geirrod	96
Thor și uriașul Utgardsloki	100
Thor și uriașul Rungnir	109
Thor și uriașul Ægir	112
Moartea lui Balder	120
Pedeapsa lui Loki	129
Ragnarok, destinul zeilor	132
O lume nouă	143
<i>Glosar</i>	148

GIMLÉ

ASGARD

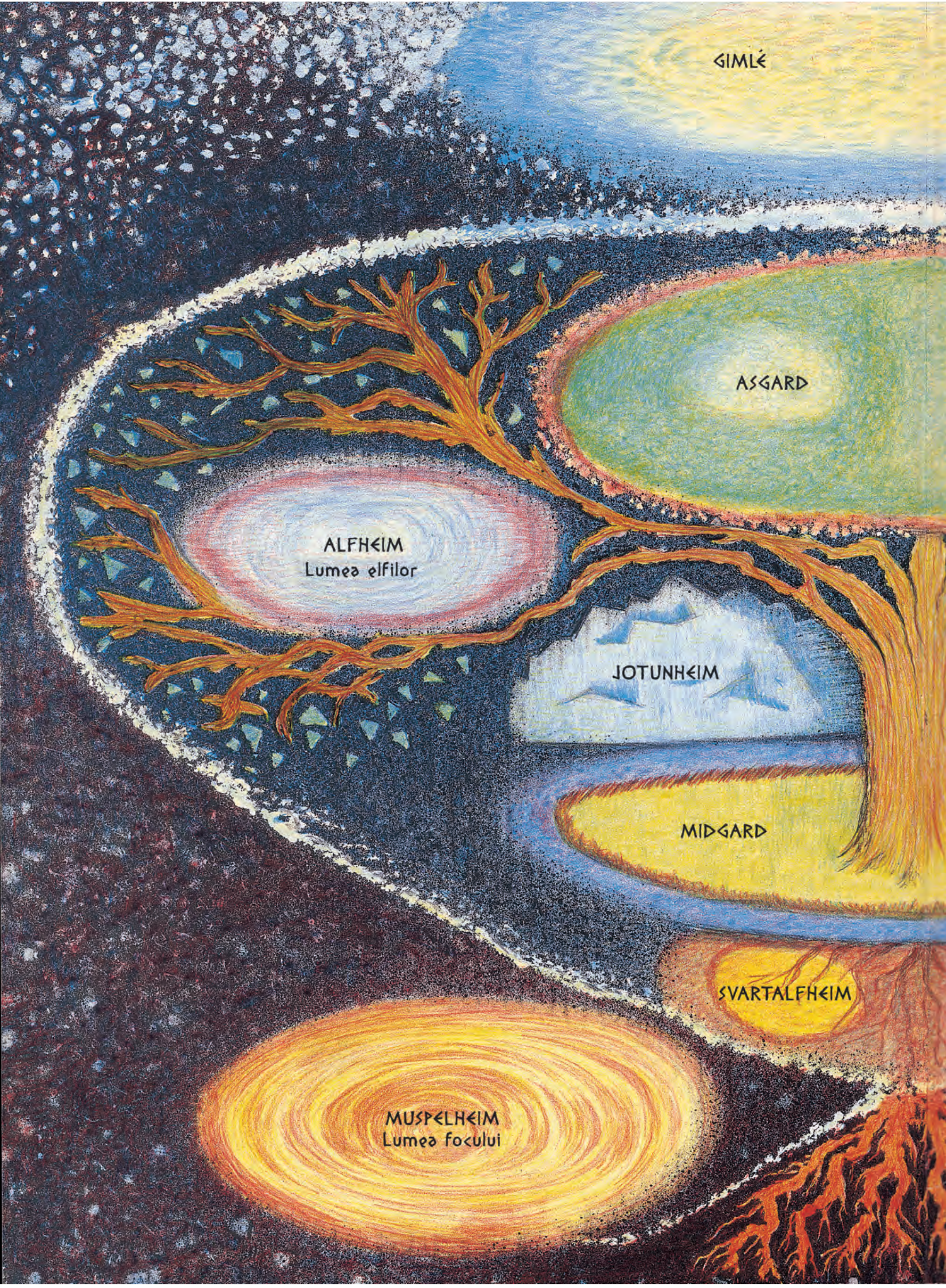
ALFHÉIM
Lumea elfilor

JOTUNHEIM

MIDGARD

SVARTALFHÉIM

MUSPÉLHEIM
Lumea focului

Paradisul

Lumea zeilor
Aesiri

VANAHEIM
Lumea zeilor
Vaniri

Lumea uriașilor
și a trolilor

Pământul

Lumea
gnomilor

HEL & NIFLHEIM
Lumea
morților

«LE
NOUĂ
LUMI

Prefață

Eram în clasa a treia când am citit pentru prima oară această carte și deja sufeream de pe urma transformărilor, a coarnelor, a aripilor și a colților care-ți răsar în imaginație atunci când te hrănești constant cu mituri și basme. Citisem volumul precedent, *Mituri și legende din Grecia Antică* (1961), al soților d'Aulaire, și cunoșteam destul de bine *Vechiul Testament*, de la *Facere* până la *Cartea lui Rut*. În celelalte cărți găseai violuri și crime, răzbunare, canibalism, sminteală, nebunie, incest și înșelăciune. Iar mie mi se părea că toate astea sunt lucruri grozave. (Poate că asta spune ceva despre mine sau, în general, despre băieții de opt ani. Oricum, nu-mi pasă.) Frații lui Iosif, care îl vând ca rob unor ismaeliți și apoi îi înmoaie haina înflorată în sânge de animal pentru a-l îngrozi pe tatăl lor: o treabă grozavă. Capul lui Orfeu, smuls de o ceată de femei furioase, care continuă să cânte în timp ce plutește pe râul Hebrus spre mare: și asta, o treabă grozavă. În poveștile acelea, fiecare splendoare își avea umbra ei; fiecare binecuvântare, blestemul ei. În acele umbre și blesteme am întâlnit pentru prima dată întunericul primordial al lumii, în unele dintre cele mai vechi încercări ale noastre de a-l explica și de a-l înțelege.

Acel întuneric m-a atras. În același timp, m-a și respins, însă, din felul în care erau prezentate poveștile, știam că se presupunea că ar trebui doar să mă respingă și că, într-un fel, trebuia să mă învinovățesc pentru el. Pieirea și decăderea, crima și sminteala, păcatul și pedeapsa, imperativul de a munci, de a asuda, de a lupta și de a suferi din cauza Furiilor, toate acestea au intrat în lume odată cu omenirea: noi înșine le-am adus asupra noastră. În Biblie, totul a început cu un cuplu fericit în Grădina Edenului; în miturile grecești, după un scurt eon de patricid divin, de pruncucidere și câteva războaie în Ceruri, a urmat o lungă și pașnică Epocă de Aur. În ambele cazuri, trebuia să înțelegem că lumea începuse în lumină și fusese apoi alterată. Mii de ani de moralizatori, preceptori, dramaturgi, ipocriți și gâlcevitori șlefuiseră acest material cu dogmele, obsesiile și simțul lor rafinat al tragicului. Întunericul originar

era încă acolo, în povești, și era încă foarte întunecat, într-adevăr. Dar fusese prelucrat inginereste, asemenea unei mlaștini fetide de către geniștii militari: raționalizat, zăgăzuit, recanalizat, acoperit cu un strat alb orbitor de ciment. Fusese transformat în avantajul celor care încercau să-și impună punctul de vedere în fața unor ascultători recalcitranți. Rămăsese un întuneric care, deși îl recunoșteai în inima ta, te obliga în același timp să-i recunoști dezavantajul, grosolănia, caracterul inacceptabil, faptul că era *greșit*, mai ales pentru băieții de opt ani.

În lumea nordicilor, povestea era alta.

Așa cum au povestit soții d'Aulaire, în acest volum, o continuare a cărții despre miturile grecești (intitulat inițial *Zei și uriași nordici*), mitologia scandinavă avea ceva care depășea atracția directă a violenței, a monstruozității, a isprăvilor războinice, a rivalității dintre frați și a născocirilor fantastice. Aici, întunericul nu era doar vina oamenilor, produsul inevitabil al inadecvării lor, al inferiorității lor inerente față de zeul sau zeii care îi creaseră, date fiind circumstanțele, cu destulă cruzime.

Lumea zeilor nordici, a oamenilor și a uriașilor, pe care autorii au înfățișat-o într-o serie uluitoare de litografii, cu o delicatețe pe cât de plină de iubire și de fantezie, pe atât de brutală, începe în întuneric, se termină în întuneric și este străbătută, ca un foc, de vine de întuneric care se bifurcă și se ramifică. Este o lume plăsmuită *pe fundalul* întunericului, la umbra lui, ca să spunem așa; în jurul unui foc, într-o tabără la marginea unei păduri de mărimea unui continent, sub un cer negru cu nori de zăpadă, fără nimic la nord în afară de neant și de gheață scânteietoare. Povestea pornește de la premisa întunericului și singura sa concluzie este tot întunericul (în afară de un postludiu post-creștin vizibil adăugat la final). Acele filoane de calamitate, violență și ruină care o structurează, precum ramificațiile unui foc sau ale intrigii unei povești, au rolul de a face mai vie strălucirea magică a binelui pe care o reprezintă lumina și culoarea. (În lumea nordică, tot ce e frumos este ceva care strălucește: scânteii de la ciocane răsunătoare, stele, aur și pietre prețioase, aurora boreală, săbii, coifuri și brățări meșteșugit lucrate, focul, părul unei femei, vin și mied într-o cupă de aur.) Aici, zeii înșiși nu sunt nici mai buni, nici mai răi, în sens moral, decât oamenii. Ei au sclipiri de curaj, de sinceritate, de loialitate, de spirit, și poate că în ei această sclipire strălucește un pic mai puternic, pe măsură ce întunericul lor aruncă umbre mai adânci. Moralitatea codificată în aceste povești este una fundamentală: a ospitalității și a răzbunării, a darurilor oferite

și a vieților luate, a jurămintelor rostite, a sorților pecetluite, a farselor crude și de neuitat.

Mai mult decât atât (și, pentru imaginația mea de copil de opt ani, acest lucru, mai mult decât orice, mi i-a făcut dragi), zeii nordici sunt *muritori*. Sigur, probabil că știți deja asta, dar mai gândiți-vă o clipă sau două. *Zei muritori*. Zei ale căror defecte de caracter – mândrie, infidelitate, cruzime, înșelăciune, seducție –, deși nu sunt mai prejos decât cele ale lui Iehova sau ale olimpienilor, într-o zi, *și ei știu asta*, le vor aduce pieirea.

O treabă grozavă. Începeți de oriunde; începeți cu Odin. Mai întâi, îl ucide pe monstrul gigantic și hidos care i-a dat naștere tatălui său și îl măcelărește ca să făurească universul. Apoi își smulge propriul ochi drept și îl dă la schimb unui uriaș de gheață pentru o înghițitură – o înghițitură! – de apă din fântâna cunoașterii secrete. După care se spânzură de un copac, timp de nouă zile și nouă nopți, și, într-o transă de asfixie divină, născocеște rune. Pe urmă își taie o venă la braț și își lasă sângele să se amestece cu cel al celei mai rele (și mai atrăgătoare) creaturi care a trăit vreodată, punând astfel în mișcare lanțul de evenimente care va duce la pieirea sa, a tuturor celor pe care îi iubește și a tuturor celor nouă lumi (frumos cartografiate în paginile VIII–IX ale cărții) pe care el însuși le-a plăsmuit cândva din craniul, plămânii, inima, oasele, dinții și sângele strămoșului său.

Soții d'Aulaire surprind toate acestea, relatându-le într-o proză simplă, realist-magică, neîmpopoțonată, o proză care nu se oprește nicio clipă să se minuneze sau să se crucească în fața minunățiilor, a ciudăteniilor și a dezastrelor, făcându-le să pară cumva și mai ciudate, și mai credibile. Ilustrațiile lor spectaculoase și excentrice (o pereche de adjective potrivită pentru puțini ilustratori la care mă pot gândi pe loc) nu și-au găsit niciodată un subiect mai potrivit decât lumea nordică, cu amestecul ei straniu de splendoare și violență, cu minunățiile ei sălbaticе și umorul sumbru. Ceea ce face din această carte un asemenea tur de forță al narațiunii vizuale este modul în care proza și imaginile (reflectând, probabil, căsătoria și parteneriatul de-o viață al autorilor) se completează reciproc, se potențează una pe cealaltă. Aproape fiecare pagină care nu este ocupată de o litografie uriașă, explozivă, cu stele și monștri, este *ornamentată* cu un desen mai mic sau cu unul dintre acei omuleți marginali, curioși, criptici și contorsionați, acele spirale umane de foc care m-au neliniștit atât de mult când eram copil și care continuă, și azi, să-i înspăimânte și să-i încante pe copiii mei. Prin această galerie

complexă de minuni și filigrane, textul pășește cu o siguranță calmă, privind liniștit în fiecare abis, lăsând arta să se ocupe de partea de uluire, asigurându-se în același timp că faptele remarcabile – punctele și neajunsurile mărețului ciocan Mjolnir, originea ciudată a lui Sleipnir, armăsarul cu opt picioare al lui Odin – sunt expuse fără menajamente. Acest efect simultan de uimire și de acceptare, această dublă forță le permite celor doi autori să își echilibreze reconstituirea lumii nordice exact în punctul său de maximă intensitate: personajul lui Loki.

Aliat și dușman, geniu și eșec; încântător și demn de dispreț, ridicol și letal, frumos și hidos, amuzant și amar, inteligent și prost, Loki este Zeul Nimicului Anume, dar, fără îndoială, al ambiguității Lumii înseși. Citind această carte am simțit pentru prima oară puterea acestei ambiguități. Loki nu a apărut niciodată pe listele cu marii eroi (sau răufăcători) literari ai copilăriei și, cu toate acestea, a fost personajul meu favorit din cartea care, pentru mulți ani, a fost preferata mea, o carte al cărei subtitlu ar fi putut fi *Cum a ruinat Loki lumea și a făcut-o demnă de povestit*. Loki era zeul minții mele de copil, cu impulsurile ei contradictorii de vandalism și viziune, de a-ți imagina lucruri și de a le distruge. Și, pe măsură ce pune la cale planuri și le dejuca, zămislea monștri și le pune la bețe-n roate, ajuta la preîntâmpinarea sfârșitului și îl grăbea, era zeul naturii nesfârșit de complicate a intrigii, a povestirii înseși.

Am crescut într-o epocă a zeilor muritori care știau, asemenea lui Odin, că lumea de minunății pe care o creaseră era pe punctul de a se prăbuși, prin propria ei necredință și putere, la Ragnarok, o vreme în care cele mai bune și cele mai rele porniri ale oamenilor erau scoase la iveală pe de-a-ntregul în Mississippi și Vietnam, când Midgardul suburban în care am crescut era amenințat – cel puțin așa ni se spunea – de uriași de gheață și giganți de foc care juraseră să îl distrugă. Și cred că am văzut toate acestea reflectate în carte. Dar, dacă aceste paralele existau, atunci și Loki exista, și nu doar prin trădarea sa și prin imboldul său de a uneli și de a strica. Loki era amuzant – îi făcea pe ceilalți zei să râdă. Prin nestatornicia și imaginația sa fertilă, îi aducea bucurie chiar și lui Odin, care, cu sorbitul lui din fântână și autoasfixierea, știa prea multe ca să mai poată fi amuzat altfel. Acesta fusese, de fapt, motivul pentru care Odin făcuse pasul măreț și predestinat de a-l numi pe Loki fratele său de cruce – pentru plăcerea, pură și simplă, a companiei sale. Loki era zeul glumei irezistibile, al replicii gratuite, al soluției improvizate, imature – Zeul Băiatului de Opt Ani – și, la fel ca toți marii farsori

și improvizatori, adesea atât ținta glumelor, cât și autorul celor mai grozave farse ale sale.

La final, nu întinericul familiar al universului și al propriei mele inimi umane m-a legat pentru totdeauna de această carte și de cele nouă lumi pe care le conținea. A fost firul luminos al caraghioslâcului, al batjocurii și al autoironiei, al zeilor forțați (în mod repetat) să se îmbrace în femei, să se supună atențiilor amoroase ale unor armăsari și să se lupte cu babe. Desenele eterogene ale soților d'Aulaire surprind tocmai acest fir: sunt frize neorafaelite, desenate în stilul benzilor desenate *Popeye*, de Elzie Segar, grandioase și caraghioase în același timp, într-un mod care reflectă atât universul nordic – ce începe, la urma urmei, cu o vacă, o junincă uriașă, de mărimea lumii, lingând răbdătoare, obsesiv, o pată sărată din fiertura primordială –, cât și pe al meu propriu.

Am crescut cu toții – noi toți, de la bun început – într-o perioadă a violenței și a invenției, a absurdului și a Armagedonului, pradă și martori la ce e mai rău și mai bun în umanitate, într-o lume ruinată și făcută interesantă de Loki. Când eram copil, găseam alinare știind că lucrurile fuseseră dintotdeauna la fel de îngrozitoare și de minunate cum erau atunci, că lumea se aflase mereu în pragul distrugerii totale, chiar dacă, în Maryland, în 1969, ca și astăzi, acest lucru părea un pic mai adevărat decât de obicei.

MICHAEL CHABON

Introducere

IN VREMEA CÂND a luat sfârșit ultima eră glaciară, ghețarii măreți care acopereau nordul Europei s-au topit, scoțând la iveală un ținut sterp și colțuros. În urma ghețurilor în retragere au venit renii, urșii, lupii și vulpile. Iar pe urmele lor veneau vânătorii.

Oamenii aceștia se luptau fără-ncetare cu Uriașii de Gheață, spiritele cu inimi reci ale munților și ale ghețarilor. Dar vânătorii și-au găsit

adăpost în văi, unde pajiștile creșteau mănoase și unde pădurile erau dese și adânci.

Timp de mii de ani, fiarele și oamenii care le vânau au cutreierat ținuturile nordului.

Apoi, dinspre răsărit, a năvălit un trib de călăreți aprigi. Au luat cu asalt apusul, întemeind noi așezări în calea lor. Conduși de o matahală de căpetenie, cu un singur ochi, și-au îmboldit caii fără oprire, până când, în cele din urmă, au fost opriți de valurile spumegânde ale Mării Nordului. Nu puteau merge mai departe, așa că s-au așezat și au luat acele pământuri în stăpânire.

Viața în nord era aspră pentru acești nou-veniți. Uriașii de Gheață trimiteau furtuni cumplite din munți. Lighioanele sălbatice, trolii și duhurile rele pândeau în pădurile fără poteci, iar sirenele nemiloase le sfărâmau corăbiile. Dar vânătorii cei dârji erau ocrotiți de propriii lor zei, Aesirii, care îi însoțiseră din ținuturile lor îndepărtate.

Cel dintâi dintre zeii Aesiri era Odin, stăpânul zeilor și al oamenilor. Tărâmul său era alcătuit din nouă lumi: lumea morților, lumea focului, lumea gnomilor, lumea oamenilor, lumea uriașilor și a trolilor, lumea elfilor, lumea zeilor Vaniri, lumea zeilor Aesiri și lumea cu bolta sa de stele strălucitoare, unde toate sufletele drepte aveau să se adune într-o bună zi.

Prin toate aceste nouă lumi creștea frasinul Yggdrasil. Și doar atâta vreme cât acest copac dăinuia, era și domnia Aesirilor sortită să țină. La fel ca plantele, fiarele și oamenii, și zeii Aesiri trebuiau să moară într-o zi.

Acum o mie de ani, când creștinismul a cucerit nordul, zeii Aesiri au pierit. Și-au aflat destinul în ziua de Ragnarok, când ei și monștrii munților și ai ghețarilor s-au nimicit unii pe alții. Curând, au fost aproape uitați în mai toate ținuturile unde fuseseră cândva venerați. Tot ceea ce a rămas despre ei au fost frânturi de legende, iar câteva dintre numele lor au fost date zilelor săptămânii.

Marțea este numită după Tyr, străvechiul zeu al sabiei. Miercurea este ziua lui Odin; joia este ziua lui Thor; iar vinerea este ziua Freyei, zeița dragostei.

Olandezii, germanii, francii și saxonii au uitat de acești zei de demult și de luptele lor cu monștrii din epoca de gheață, nu și nordicii. În lungile nopți de iarnă, locuitorii nordului, tineri și bătrâni, se adunau în jurul focurilor din casele lor lungi pentru a asculta poveștile și cântecele barzilor.

Ca să-i țină la distanță pe trolii și pe uriași, ei își zugrăveau ciocanul lui Thor pe ușile hambarelor, iar capetele de dragon cioplite pe porțile

bisericilor slujeau la alungarea duhurilor păgâne. Chiar și astăzi, în văile pustii, oamenii mai povestesc despre întâlniri cu troli și gnomi și alte fapte ciudate de demult.

Pe insula îndepărtată a Islandei, unde vulcanii și ghețarii stau de strajă unul lângă altul, amintirea vechilor zei Aesiri a fost păstrată vie mai mult decât oriunde altundeva. Lăsate moștenire, prin viu grai, din tată-n fiu, aceste povești au fost, în cele din urmă, așternute în scris în două cărți: *Edda în versuri*, sau *Veche*, și *Edda în proză*, sau *Nouă*.

Edda în versuri este o culegere de poeme nordice, scrisă în secolele al X-lea și al XI-lea. *Edda în proză*, o colecție de mituri și povestiri fantastice, a fost scrisă de Snorri Sturluson în jurul anului 1200.

Din aceste două mari cărți islandeze, precum și din folclor și din cântece răzlețe, știm astăzi cum își închipuiau vechii nordici că a fost creată lumea strămoșilor lor, cum a înflorit și cum și-a găsit sfârșitul.

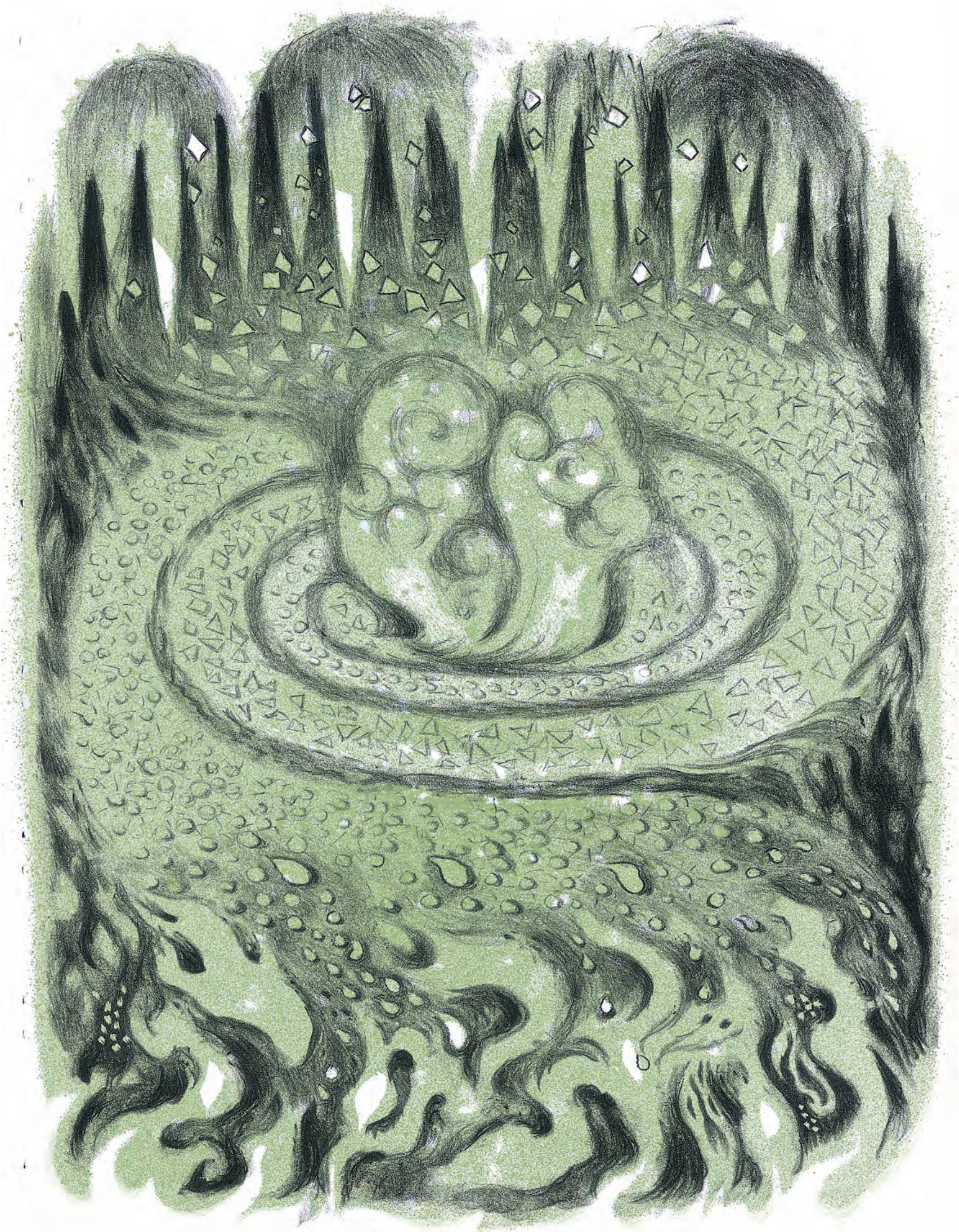

Primii zei și uriașii

IN ZORII TIMPULUI nu era nici nisip, nici iarbă și niciun val nu se spargea de țărm. Nu era nici pământ, nici soare, nici lună, nici stele. Era Niflheim, un deșert de ceață înghețată, și mai era și Muspelheim, un lăcaș al flăcărilor năprasnice. Iar între ceață și foc se căsca un abis – Ginnungagap.

Vreme de veacuri nenumărate, jarul ce trosnea în Muspelheim și cristalele de gheață din Niflheim s-au învârtit în hăul întunecat și lugubru.

Pe când se roteau laolaltă, tot mai iute și mai iute, focul a aprins o scânteie de viață în inima gheții. O făptură uriașă și hidoasă s-a ridicat răcnind din Ginnungagap. Era Ymir, gigantul de gheață, cel dintâi din neamul uriașilor. Alături de el, s-a ivit mugind din hău o vacă de gheață, fără coarne.

Uriașul și vaca au trăit împreună pe marginea abisului Ginnungagap. Uriașul nu ducea lipsă de hrană.

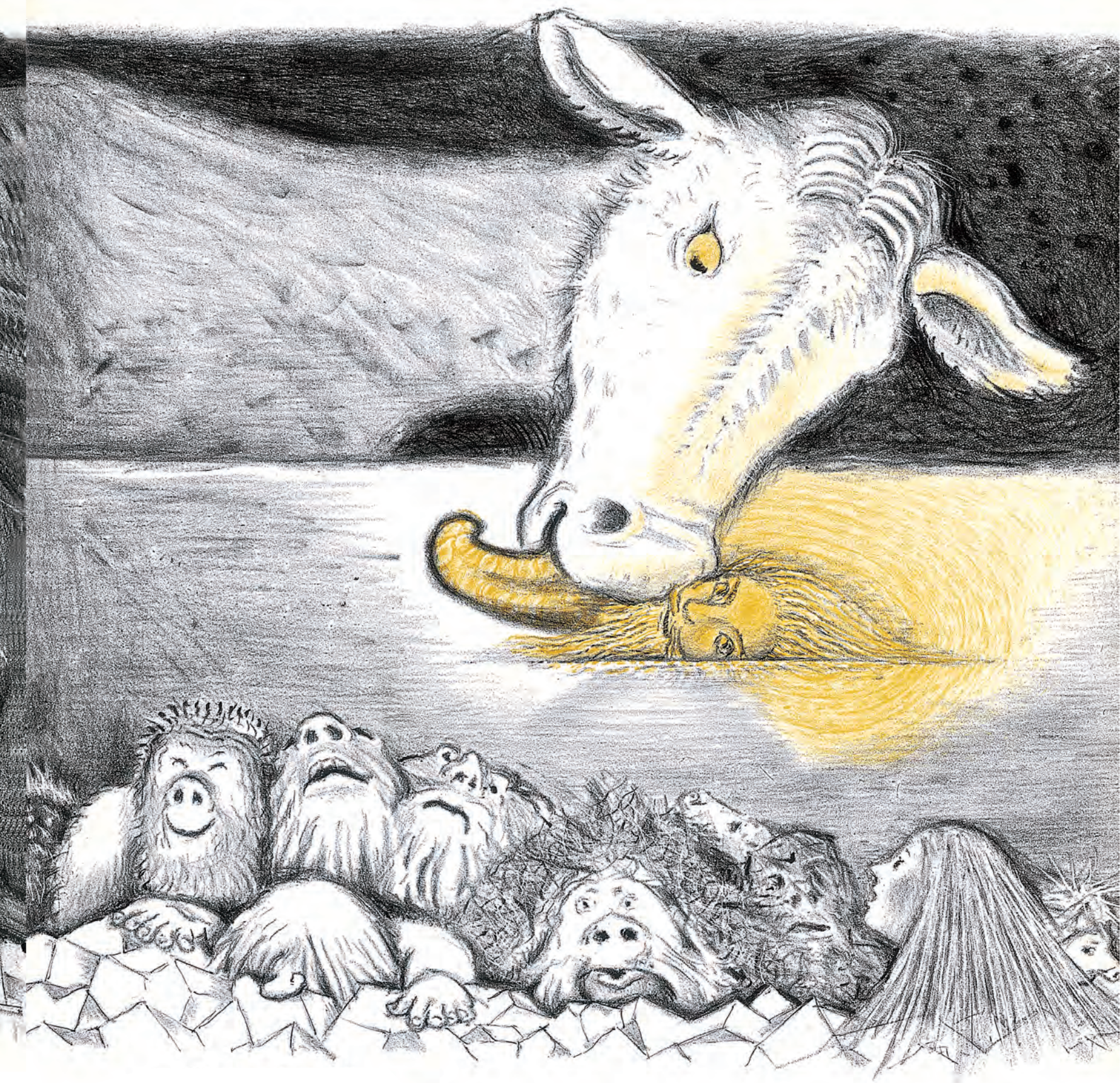
Patru râuri de spumă albă ca neaua curgeau ca laptele din ugerul uriașei vaci de gheață, iar Ymir a tot băut și a crescut până la o statură copleșitoare.

Cât despre vacă, ea își găsea hrană din belșug lingând marginea sărată a abisului Ginnungagap.

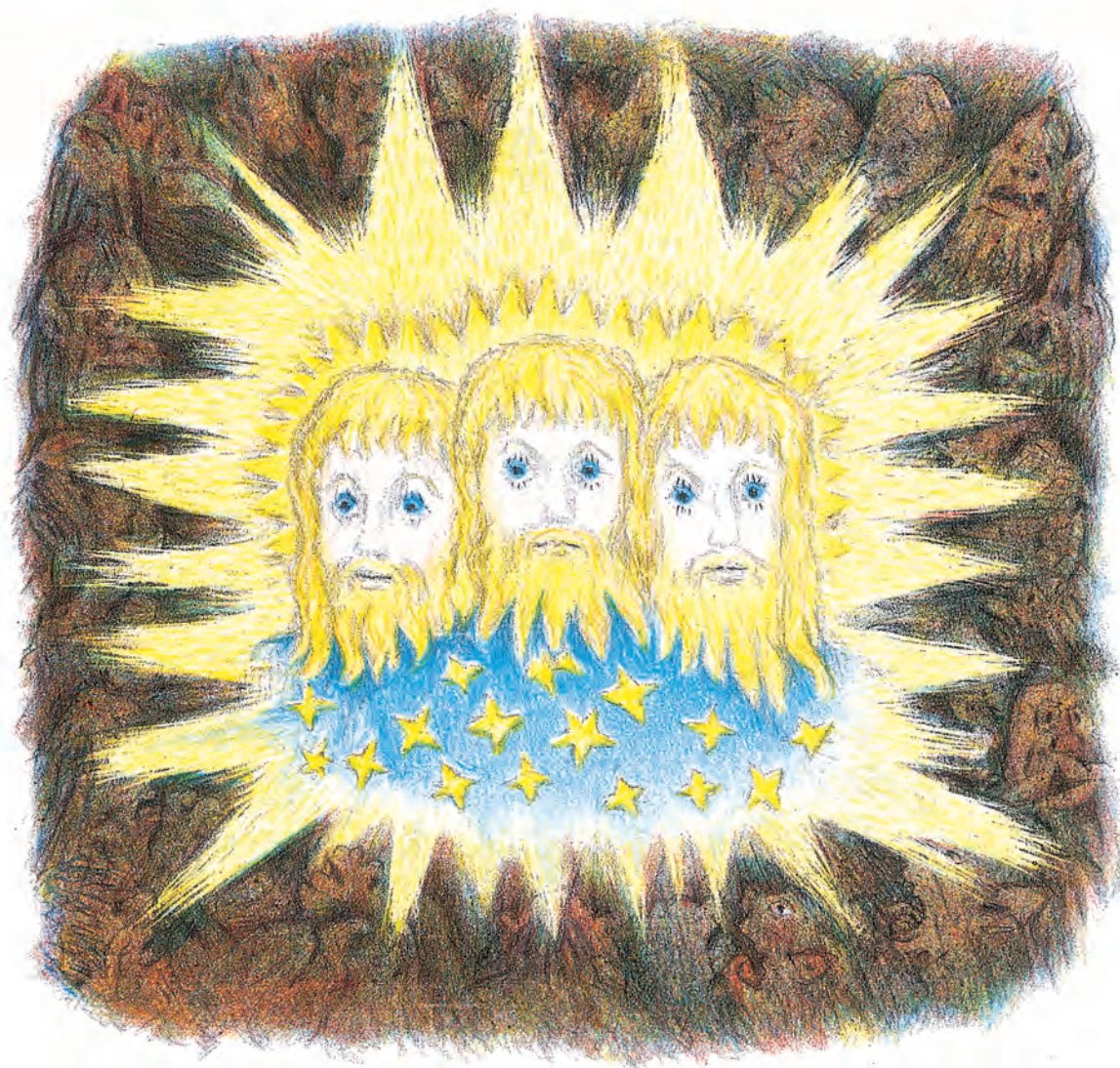
Vreme îndelungată, n-au fost decât Ymir și vaca. Apoi, Ymir a căzut într-un somn adânc. Pe când dormea, un uriaș și o uriașă au prins viață

la căldura subsuorii sale stângi, iar din picioarele lui a răsărit un trol cu șase capete. Aceste creaturi monstruoase au crescut iute și au avut la rândul lor urmași. Toți erau mari și neciopliți, iar Ymir era cel mai mare și mai sălbatic dintre toți.

Vaca de gheață a dat și ea viață. Cum lingea și iar lingea, limba i s-a încălzit, căci trebuia să lingă cu sârg pentru a face rost de hrană îndeajuns pentru Ymir și seminția lui. Apoi, sub limba ei caldă, a răsărit o claie de păr pe marginea sărată și, pe când ea continua să lingă, s-a ivit un chip.

Vaca nu s-a oprit din lins. Au ieșit umerii și pieptul, apoi picioarele și, în sfârșit, a pășit afară o făptură cu totul nouă! Era dreaptă și de-a dreptul chipeșă – nu hidoasă ca trolii și uriașii. A avut un fiu și mai chipeș, iar fiul și-a luat de soție o frumoasă fecioară din neamul uriașilor, căci uneori se mai întâmpla ca un gigant de gheață hidos să aibă o fiică frumoasă.

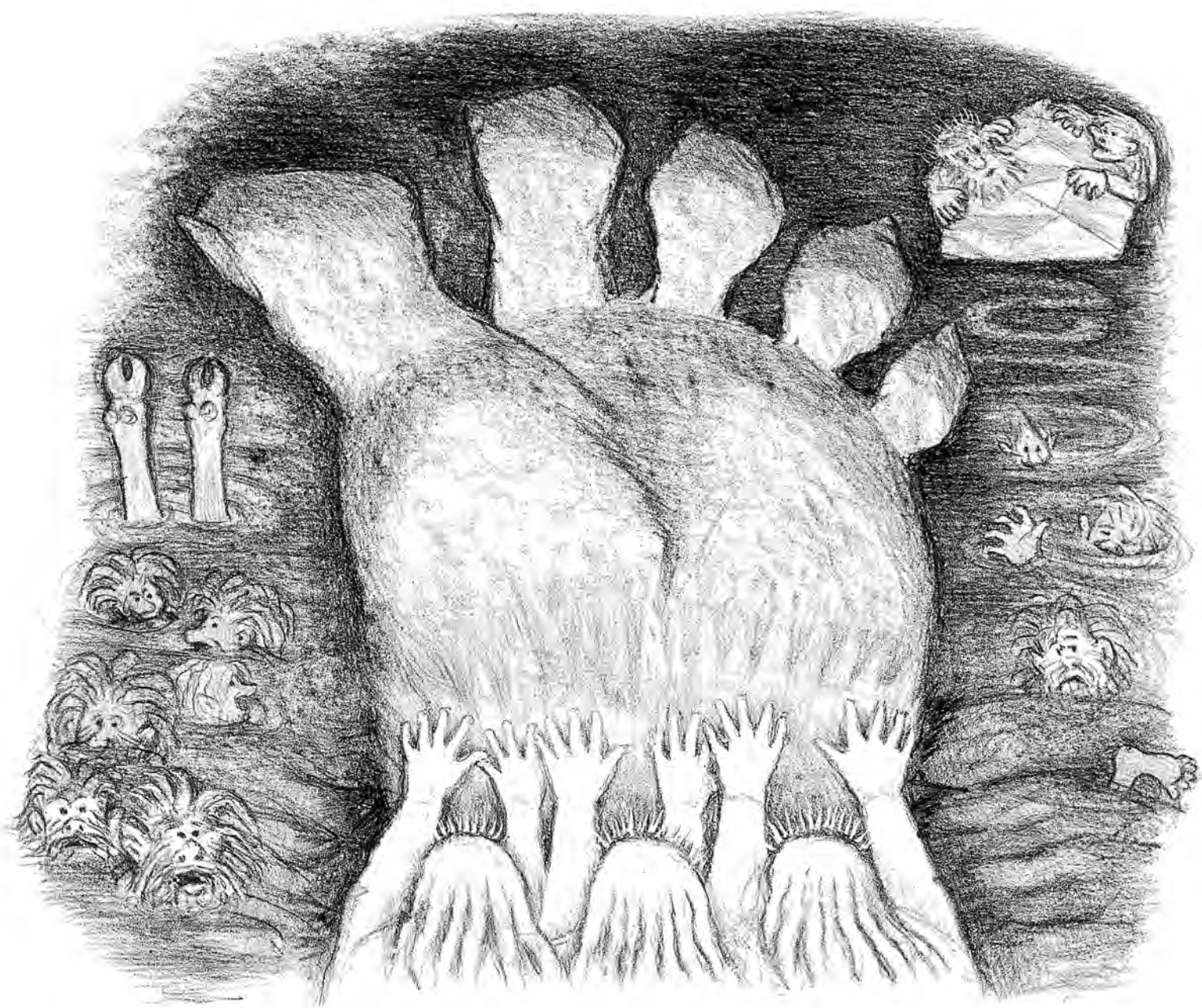
Ea i-a dăruit soțului ei trei fii care erau atât de frumoși, încât răspândeau o lumină care risipea întunericul din jurul lor. Ei au fost cei dintâi dintre marii zei Aesiri. Numele lor erau: Odin, Hoenir și Lodur – Duh, Voință și Căldură. Erau măreți și preasfinți și aveau puterea de a plăsmui o lume.

Dar înainte ca cei trei zei să poată începe să creeze, trebuiau să scape de uriașul de gheață, Ymir. El fusese dintotdeauna sălbatic, iar bătrânețea îl înrăise. Așa că cei trei tineri zei Aesiri s-au ridicat împotriva uriașului cel străvechi.

L-au răpus pe Ymir și i-au prăvălit uriașul trup în Ginnungagap. Din rănilor lui a curs atât de mult sânge, încât a umplut abisul și s-a revărsat peste margini. Vaca și toți urmașii lui Ymir s-au înecat, în afară de doi: un uriaș foarte voinic și perechea sa. Ei s-au cățarat pe sloiuri de gheață și au plecat să trăiască pe țărmurile sălbatice ale mării născute din sângele sărat al lui Ymir. Aesirii nu i-au urmărit și, aproape pe dată, această sălbăcie de gheață, Jotunheim, a început să colcăie de urmașii lor.

Acești uriași și troli neciopliți îi urau pe zeii Aesiri pentru ceea ce le făcuseră neamului lor. Priveau cum zeii cei chipeși creează o lume nouă și fierbeau de furie între ei.

Crearea lumii

A OȚI AESIRII la un loc au ridicat trupul lui Ymir din mare și au plăsmuit din el Midgard, lumea oamenilor. Carnea lui Ymir a devenit pământul roditor, oasele lui – munți, dinții lui – bolovanii și pietrele. Au împins pustiul Niflheim adânc sub pământ, de unde ceața sa glacială să nu mai poată să înghețe pământul. Iar deasupra uscatului și a mării au așezat craniul uriaș al lui Ymir drept boltă a cerului, astfel încât scântelele din Muspelheim să nu aprindă lumea cea nouă.

Ei au prins câteva scântei și le-au ținut pe boltă, iar acestea au devenit soarele, luna și stelele. Totuși, nu era nici zi, nici noapte, căci soarele și luna nu se mișcau – erau ținute la locurile lor. Așa că Odin, Hoenir și Lodur au făcut două atelaje de cai, au pus soarele și luna, fiecare în carul său, și au îndemnat caii să pornească la trap pe cer. Întâi a venit luna. Coama cailor săi era acoperită cu chiciură, iar cristalele de gheață răspândeau o lumină argintie peste Midgard, pământul. Apoi a venit soarele. Era atât de strălucitor, încât scălda pământul într-o lumină aurie, și atât de fierbinte, încât Aesirii au fost nevoiți să lege foale de crupele cailor săi pentru ca aceștia să nu fie arși.

Dar uriașii și trolii erau creaturi ale întunericului. Ei urau lumina. Unii dintre ei își puteau schimba înfățișarea după bunul plac, așa că doi dintre ei, deghizați în lupi, au tășnit pe bolta cerului. Au alergat după soare și lună, încercând să-i prindă și să-i devoreze, iar caii goneau pentru a-și salva viața. Goneau în cerc pe cer, mereu cu lupii pe urmele lor, fără să îndrăznească a se opri o clipă. Și așa au apărut pe pământ amiaza și amurgul, noaptea și zorile.

Neam cu Aesirii erau și alți zei, Vanirii. Ei sălășluiau într-o lume învecinată, Vanaheim, și stăpâneau peste ploaie și peste vânturile domoale. De acolo, trimiteau pe pământ ploi blânde.

Pe când ploaia cădea și razele calde ale soarelui străluceau peste oasele cenușii ale lui Ymir, barba lui nerasă a încolțit ca iarba verde și s-a întins peste văi și vâlcele. Părul său s-a preschimbat în păduri întinse. Mesteacănul, frasinul și stejarul și-au desfăcut frunzele, iar pădurile de pin și brad au crescut dese și întunecoase. Era un pământ frumos, proaspăt și verde, iar acum zeii Aesiri au început să-l populeze.

Mai întâi i-au făcut pe elfii luminii, făpturi sclipitoare, luminoase ca razele soarelui și ușoare ca frunzele. Erau blânzi și buni și zburau purtați de aripi diafane, ca de borangic. Casele lor nu se aflau pe pământ, ci sus, în văzduh, în lumea strălucitoare a Alfheimului, pe care zeii Aesiri o făuriseră pentru ei.

În vinele pline de minereu ale lui Ymir se târau viermi care scormoneau adânc sub pământ. Aesirii i-au preschimbat în gnomi și le-au dat unelte ca să scoată la lumină metalele prețioase. În curând, peșterile au răsunat de zgomotul ciocanelor și al dălților. Gnomii nu erau prietenoși. Erau niște omuleți morocănoși și vicleni, care mergeau șontăcâind și vorbeau cu glasuri pițigăiate și răsunătoare. Aveau chipurile palide ca ciupercile, căci trăiau sub pământ, iar soarele nu strălucea niciodată

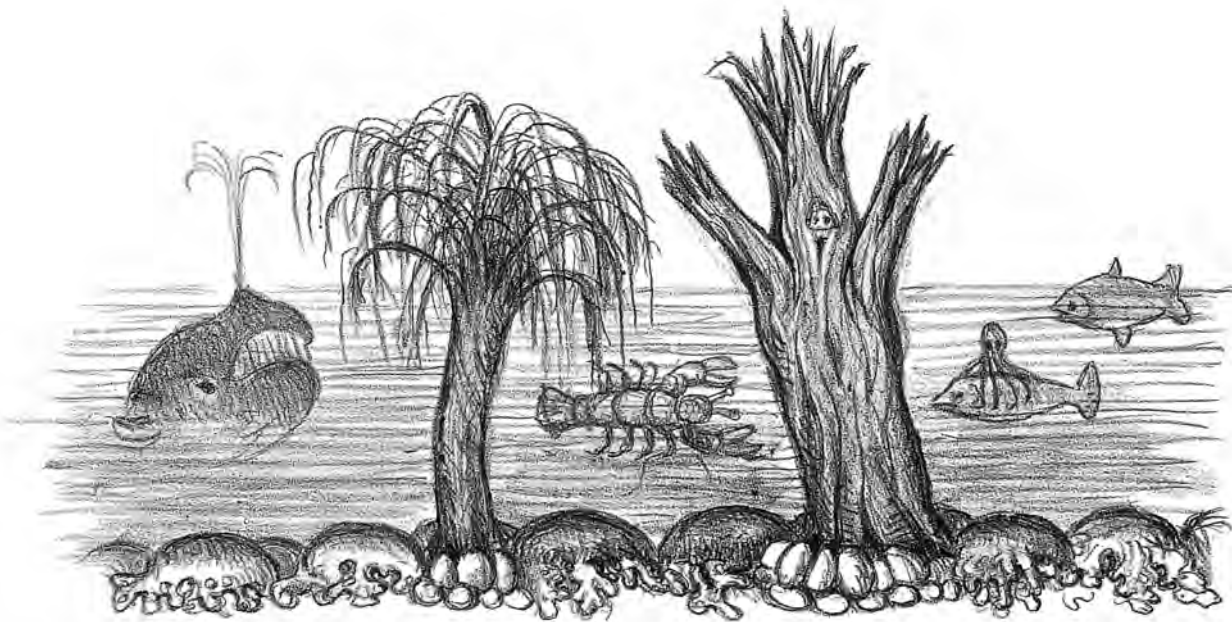

peste ei. Dar erau mineri și fierari iscusiți, și Aesirii aveau aur, argint și fier din belșug.

Apoi, Aesirii au plăsmuit spiriduși și duhuri care să locuiască pe pământ și în mare și să poarte de grijă fiecărui deal, fiecărui munte, fiecărui lac și fiecărei cascade.

Și, la urmă, au făcut pești care să zburde în mare, păsări care să zboare pe cer și animale care să alerge și să cutreiere pe câmpuri și prin păduri. Aesirii s-au uitat în jur și au fost mulțumiți de lucrarea lor. Aveau animale de vânat și pești de prins. Doar un singur lucru le lipsea: cineva care să li se închine. Așa că s-au hotărât să-l facă pe om.

Dar cum avea el să arate?

Thor și uriașul Geirrodd

O DATĂ, NEAVÂND ALTCEVA mai bun de făcut, Loki a luat înfățișarea unui șoim și și-a luat zborul să vadă ce-ar mai putea zări. S-a nimerit să zboare pe deasupra castelului lui Geirrodd, unul dintre cei mai puternici uriași, și s-a întrebat ce s-o mai fi petrecând înăuntru. Așa că a coborât în zbor și s-a cocoțat pe pervazul unei ferestre, sus de tot, sub streșină. Jos, în sală, l-a văzut pe Geirrodd șezând în mijlocul oamenilor săi, bând și chefuind lângă foc și laudându-se că ar putea cuceri cu ușurință Asgardul, de n-ar fi Thor și ciocanul său. Pe când își ridica cornul de băut pentru a mai lua o dușcă zdravănă, a zărit șoimul de pe pervaz.

— Adu-mi pasărea aia! a răcnit el către unul dintre oamenii săi.

Loki rânjea privindu-l pe bărbat cum se chinuia și se agăța de zidul înalt și alunecos. Dar când a venit vremea să-și ia zborul, a descoperit că nu se putea mișca din loc – uriașul îl vrăjise. Așa că slujitorul l-a prins și l-a adus jos la Geirrodd.

— Asta nu-i o pasăre, a spus uriașul privindu-l în ochi pe Loki. Este cineva deghizat. Vorbește, spune-mi cine ești.

Dar Loki nu și-a deschis ciocul, ci doar s-a holbat la uriaș.

— Te învăț eu minte să vorbești! a strigat Geirrod, și l-a închis într-un cufăr.

Acolo l-a ținut trei luni, fără nimic de mâncare sau de băut. Iar când l-a scos afară, Loki ajunsese atât de flămând și de umil, încât nu numai că a recunoscut cine e, dar a și promis să facă tot ce vrea Geirrod, numai să-i cruțe viața.

— Îți dau drumul, a spus uriașul cu un rânjete, dacă juri să mi-l aduci pe Thor, dar fără armele lui.

Scâncind, Loki a jurat să facă ce-i ceruse uriașul și și-a luat zborul spre Asgard cât de iute a putut. Când a ajuns acasă, s-a îndopat cu mâncare și băutură, apoi, mângâindu-și burdihanul, s-a dus la mâncăciosul de Thor și i-a spus:

— Tocmai m-am întors din Jotunheim, unde am avut parte de un ospăț pe cinste în castelul lui Geirrod. Se laudă el în gura mare despre forța lui, dar, sincer, nu-i mare scofală de capul lui. Aproape că l-am

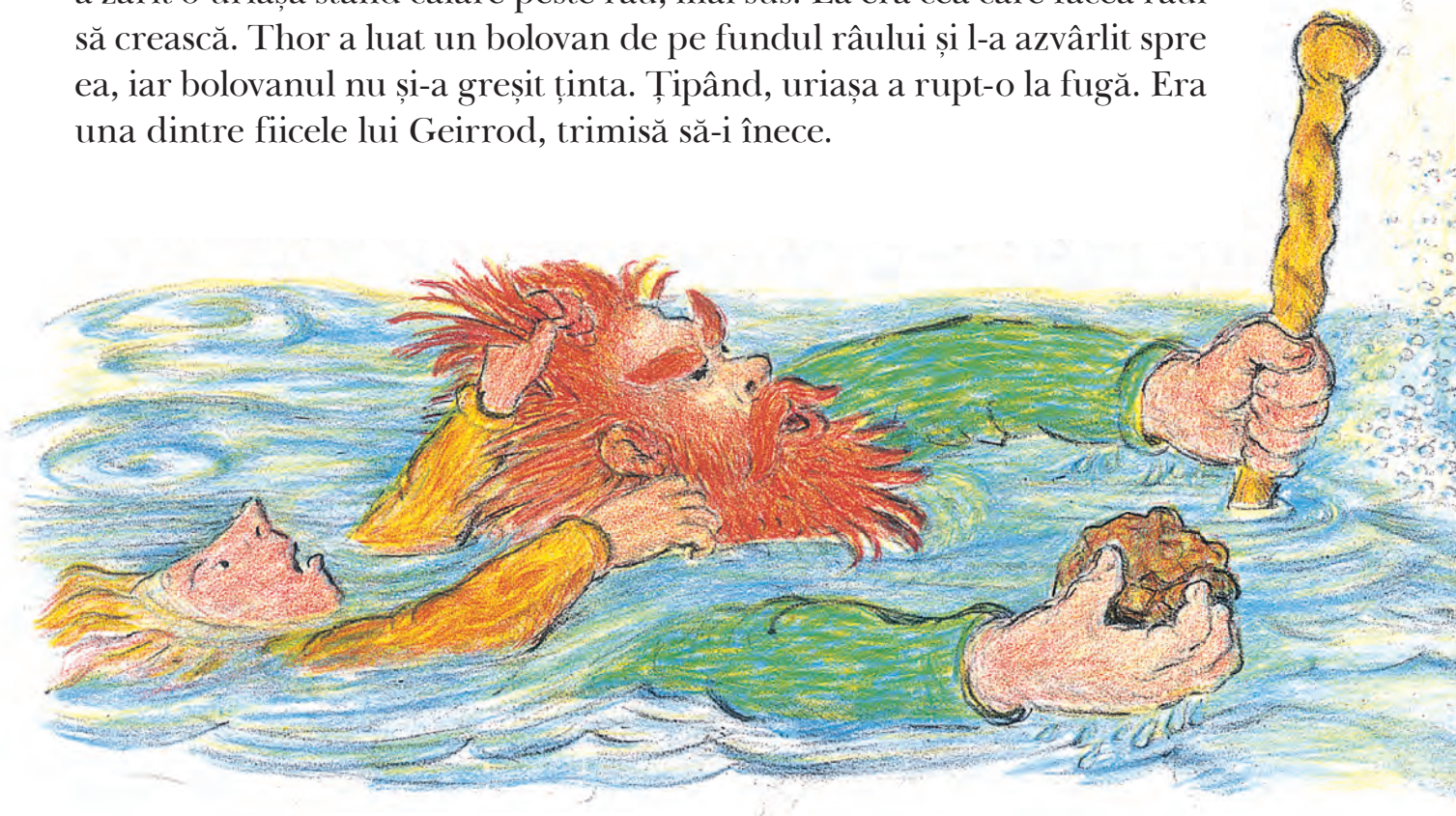
trântit cât colo într-o luptă amicală, înainte de masă, iar tu l-ai putea doborî cu degetul mic. Dar știe să pregătească cele mai grozave oște. Ar fi trebuit să guști somonul, fripturile gustoase și berea spumoasă!

Atât de mult a lăudat Loki bucatele, încât lui Thor i s-a făcut poftă, așa că a pornit cu Loki spre castelul lui Geirrod, lăsându-și armele acasă. Căci, așa cum spunea Loki, cine ar fi crezut că a venit în Jotunheim într-o vizită de prietenie dacă ar fi adus cu el ciocanul, mănușa de fier și cingătoarea de putere?

Pe drum, s-au oprit la sălașul uriașei Grid. Ea era mama lui Vidlar, fratele vitreg al lui Thor, așa că era prietenoasă cu Aesirii. Când a auzit că Loki și Thor, fără arme, se îndreaptă spre castelul lui Geirrod, l-a luat pe Thor deoparte și i-a spus:

— Geirrod nu e un mare mâncău, ci un uriaș foarte puternic și viclean. Nu te lăsa păcălit. Poftim, ia mănușa mea de fier și cingătoarea mea magică, precum și toiagul meu vrăjit și fii cu băgare de seamă.

Thor i-a mulțumit, a ascuns cingătoarea și mănușa sub haină, a luat toiagul în mână și și-a văzut de drum ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, cu Loki alături. Dar pe când treceau prin vadul unui râu lat, apa s-a umflat deodată. Înfigând toiagul lui Grid în albie cât de tare a putut, Thor a reușit să nu fie luat de ape, iar Loki s-a agățat de el, în timp ce apele creșteau tot mai mult. Apa aproape că-i ajunsese la gât, când Thor a zărit o uriașă stând călare peste râu, mai sus. Ea era cea care făcea râul să crească. Thor a luat un bolovan de pe fundul râului și l-a azvârlit spre ea, iar bolovanul nu și-a greșit ținta. Țipând, uriașa a rupt-o la fugă. Era una dintre fiicele lui Geirrod, trimisă să-i înece.

— Râurile trebuie stăvilite de la izvor, a spus Thor.

Din fericire, deasupra râului atârneau crengile unui scoruș. Thor s-a agățat de o cracă și a reușit să iasă din apă, trăgându-l și pe Loki după el, apoi și-a văzut de drum.

Când au ajuns la castelul lui Geirrod, au fost conduși într-o căsuță. Înăuntru nu era decât un singur scaun, dar Thor nu era pretențios. S-a așezat pe scaun și, de îndată, a simțit că scaunul începe să se înalțe. Se înălța tot mai mult, spre grinda acoperișului, și a văzut că în curând capul avea să-i fie zdrobit. Atunci Thor a proptit toiagul lui Grid în grindă și a împins cu toată puterea. Și, cu toată forța mușchilor săi și a cingătorii primite de la Grid, a fost o împunsătură zdravănă! Scaunul, cu Thor pe el, s-a prăbușit la podea. S-a auzit un răcnet, iar când Thor s-a uitat, sub scaun zăceau două dintre fiicele lui Geirrod, cele care ridicaseră scaunul. În loc să-i crape țeasta lui Thor, acestea s-au ales cu spinările frânte.

— Acum știu ce fel de ospăț mă așteaptă în castelul lui Geirrod, a spus Thor.

Când slujitorii l-au chemat la cină, și-a pus mănua de fier a lui Grid, ca să fie pregătit pentru primire, și a intrat în sală. Geirrod stătea lângă foc, cu o pereche de clești în mână. În clipa în care l-a văzut pe Thor, a înșfăcat un drug de fier înroșit în foc și l-a azvârlit spre el. Thor l-a prins în mână și l-a aruncat înapoi cu toată puterea. Uriașul s-a ferit după un stâlp, dar drugul incandescent a străpuns stâlpul, a trecut prin uriaș, prin zidul castelului său și s-a înfipt adânc în pământul din spatele lui.

— Să scapi de un Uriaș rău prețuiește mai mult decât cel mai grozav ospăț, a spus Thor și nu i-a purtat pică lui Loki. Dar s-a întors în Asgard cu o poftă de mâncare mai mare ca niciodată.